

Regjeringen må utrede løsning for BPA

Mange tok det som en stor seier da BPA (brukerstyrt personlig assistent) ble en lovfestet rett i 2015. Fem år senere ser vi at brukererfaringene ikke på langt nær har levd opp til det forventede resultatet. BPA har ikke blitt realisert som fullverdig verktøy for likestilling, inkludering og frihet. Landsmøtet i Norges Handikapforbunds Ungdom (NHFU) krever nå at regjeringen utreder hva som skal til for at ordningen skal bli det den var ment å være.

BPA-ordningen er en av de viktigste forutsetningene for at mennesker med funksjonsnedsettelse skal kunne leve frie og selvstendige liv. Ordningen skal gi funksjonshemmede mulighet til å styre eget liv og delta fullt ut i samfunnet, i stedet for å måtte innrette livet etter kommunale rutiner og timeplaner. Flere evalueringer viser at rettighetsfestingen ikke har fungert etter intensjonen. Tilbudet varierer fra kommune til kommune, og mange kommuner utarbeider egne retningslinjer som ikke alltid er i tråd med regelverket. Veldig mange steder blir muligheten til fritid og samfunnsdeltakelse og brukerstyring sterkt begrenset.

BPA-rapporten fra Uloba – Independent Living Norge, er dyster lesning. Det blir innvilget færre timer til samfunnsdeltagelse og aktivitet, mens fokuset ligger på basale behov – ikke på retten til et likeverdig liv. Kommunene gjennomfører færre individuelle vurderinger. Mange blir nektet å reise ut av kommunen med assistenter. Funksjonsnedsatte blir institusjonaliserte mot sin eiga vilje. Dette er funn som bryter med menneskerettighetene for mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD).

Dette samsvarer med Norges Handikapforbunds medlemsundersøkelse om BPA fra 2017. Noen av funnene var at 36 % av de spurte ikke får tilstrekkelig assistansetimer til å dekke sitt behov. 30 % må nedprioritere grunnleggendebehov som tannpuss og dusjing. Hele 70 % må nedprioritere sosialt liv og fritid. Det mest urovekkende er at dette gjelder for 100 % av de under 18 år. At ungdommer blir forvist til et liv i isolasjon og utestengelse er uakseptabelt og kan ikke tolereres.

Derfor krever landsmøtet i NHFU at regjeringen og eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen iverksetter en utredelse med sikte på å utarbeide en strategi for å realisere BPA til å bli det frihets- og likestillingsverktøyet det var ment å være.